

ЩО ТАКЕ БУЛІНГ ТА ЯКІ ЙОГО ПРИЧИНИ

Булінг – це агресивна і вкрай неприємна поведінка однієї дитини або групи дітей по відношенню до іншої дитини, що супроводжується постійним фізичним і психологічним впливом.

Кривдники можуть знайти безліч причин щоб цькувати дитину: зовнішність, що не вписується у загальноприйняті рамки, поведінка, думки, які не збігаються з думкою більшості, тощо.

Яскравими прикладами булінгу є словесні образи, навмисне неприйняття дитини до колективу, шантаж та навіть побиття.

"Успіхи у навчанні, матеріальні можливості та навіть особливості характеру можуть стати основою для булінгу. Крім того, жертвою булінгу може стати також той, кому складно спілкуватися з однолітками, хто поводить себе відлюдкувато чи, навпаки, провокативно", – зауважують психологи.

Частіше за все люди, що цькують, вважають, що це смішно і в цьому немає великої проблеми чи трагедії, а також, що дорослі не будуть звертати на це увагу.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ТИ СТАВ ЖЕРТВОЮ БУЛІНГУ

Перше і найголовніше правило – не тримати це у секреті. Розкажи друзям, знайомим чи рідним про те, що тебе ображають у школі, цього не слід соромитись.

Інколи допомогти з вирішенням складної ситуації у школі може абсолютно не пов'язана з цим людина: тренер у секції, куди ти ходиш після школи, або вчитель, до якого ти ходиш на додаткові заняття. Також не слід звинувачувати себе у тому, що тебе цькують. Ми говорили раніше, що кривдникам легко знайти жертву булінгу, адже для цього слід просто якось відрізнитись від оточуючих.

Якщо цькування у школі перетворились зі словесних на фізичні – йди до директора школи або завуча та докладно розкажи їм про це. Також повідом про ситуацію батьків.

Якщо у школі є психолог, то можна сміливо звернутись до нього, щоб відновити відчуття впевненості у своїх силах та зрозуміти, як діяти далі.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ВИ СТАЛИ СВІДКОМ ЦЬКУВАННЯ

Якщо цькують твого друга чи подругу, то одразу звернись до дорослих: вчителя, старших товаришів, родичів, батьків тощо.

Якщо твій друг чи подруга поділилися з тобою, що вони потрапили у ситуацію булінгу, обов'язково говори з ними про це — вони потребують твоєї підтримки.

У жодному разі не слід приєднуватись до групи, що цькує, та висміювати проблеми свого друга чи подруги.

Якщо ви дорослий, який потерпав від булінгу колись, то не проходите повз. Спробуйте захистити дитину, яку ображають. При цьому не слід ображати дітей, які цькують, адже

деякі роблять це, тому що самі постраждали від насильства (вдома, у спортивній секції, в іншій школі тощо). У таких випадках вони можуть виміщати свій біль через знуцання і приниження слабших за себе.

Деякі діти булять, щоб ловити на собі захоплені погляди оточуючих, а відчуття переваги над іншими приносить їм задоволення. До того ж, нападаючи на когось вони захищаються від цькування. Іноді такі діти дуже імпульсивні і не можуть контролювати свій гнів. У таких випадках справа нерідко доходить і до фізичного насильства. Спробуйте повідомити про булінг людей зі школи, де це відбувається, або батьків дитини.

БАТЬКАМ

Що робити, якщо ваша дитина стала жертвою булінгу.

Зберігайте спокій, будьте терплячими, не потрібно тиснути на дитину. Поговоріть з нею, дайте їй зрозуміти, що ви не звинувачуєте її в ситуації, що склалася, готові її вислухати і допомогти.

Запитайте, яка саме допомога може знадобитися дитині, запропонуйте свій варіант вирішення ситуації. Поясніть дитині, до кого вона може звернутися за допомогою у разі цькування (психолог, вчителі, керівництво школи, старші учні, батьки інших дітей, охорона, поліція).

Повідомте керівництво навчального закладу про ситуацію, що склалася, і вимагайте належного її урегулювання. Підтримайте дитину в налагодженні стосунків з однолітками та підготуйте її до того, що вирішення проблеми булінгу може потребувати певного часу. У разі, якщо вирішити ситуацію з булінгом на рівні школи не вдається — повідомте поліцію.

Що робити, якщо ваша дитина агресор

1. Відверто поговоріть з дитиною про те, що відбувається, з'ясуйте мотивацію її поведінки.
2. Уважно вислухайте дитину, з повагою поставтеся до її слів.
3. Поясніть дитині, що її дії можуть бути визнані насильством, за вчинення якого настає відповідальність.
4. Чітко і наполегливо попросіть дитину припинити таку поведінку, але не погрожуйте обмеженнями і покараннями. Повідомте їй, що будете спостерігати за її поведінкою.
5. Зверніться до шкільного психолога і проконсультуйтеся щодо поведінки своєї дитини під час занять — агресивна поведінка і прояви насильства можуть бути ознакою серйозних емоційних проблем.

Як відрізнити звичайний конфлікт від булінгу

Варто пам'ятати, що не кожен конфлікт є булінгом. Цькування — це тривалі, повторювані дії, а одинична сутичка між учасниками таким не може вважатися. Наприклад, якщо друзі посварилися та побилися чи діти разом весело штовхалися, але одна із них впала і забилася — це не вважається булінгом. Проте, якщо однолітки на чолі з булером регулярно насміхалися, принижували або ховали та кидали речі дитини, штовхали, не вперше нецензурно обзивали та били, викладали в соцмережі непристойні чи відфотошоплені знімки дитини — потрібно негайно діяти.

ЯК ДОПОМОГТИ ДИТИНІ, ЯКУ БУЛЯТЬ?

Поради батькам

1

НЕГАЙНО ВТРУЧАЙТЕСЬ І
ЗУПИНЯЙТЕ НАСИЛЬСТВО – БУЛІНГ
НЕ МОЖНА ІГНОРУВАТИ

2

ЗБЕРІГАЙТЕ СПОКІЙ І БУДЬТЕ
ДЕЛІКАТНИМИ

3

ЗАПЕВНІТЬ ДИТИНУ, ЩО ВИ НЕ
ЗВИНУВАЧУЄТЕ ЇЇ В ТОМУ, ЩО
ВІДБУВАЄТЬСЯ

4

ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩО СИТУАЦІЇ
ФІЗИЧНОГО НАСИЛЬСТВА
ПОТРЕБУЮТЬ НЕГАЙНОГО
ВТРУЧАННЯ З БОКУ БАТЬКІВ

5

ВАЖЛИВО УСВІДОМИТИ, ЧОМУ САМЕ
ДИТИНА ПОТРАПИЛА В СИТУАЦІЮ
БУЛІНГУ

ЯК УПОРАТИСЯ З БУЛІНГОМ?

5 простих кроків

1

НЕ ТРИМАЙ У СЕКРЕТІ

Виріши, кому ти довіряєш і можеш про це розповісти: батькам чи іншим родичам, другу або подрузі, вчителю, психологу, тренеру або навіть друзям своїх батьків.

2

ЗВЕРНИСЬ ПО ПРАВОВУ ДОПОМОГУ

Зателефонуй до Єдиного контакт-центру безоплатної правової допомоги за номером 0 800 213 103.

3

НЕ ЗВИНУВАЧУЙ СЕБЕ

Ніхто не має права порушувати твої кордони, примушувати робити щось, принижувати чи ображати тебе. Така поведінка не прийнятна.

Корисні посилання:

<https://stopbullying.com.ua/>

<http://surl.li/pbflc>

ГОЛОВНЕ В ЗАКОНІ ПРО ПРОТИДІЮ БУЛІНГУ В ШКОЛАХ

Вперше
визначено
термін:

Булінг – це моральне або фізичне насильство, агресія в будь-якій формі з метою викликати страх, тривогу і підпорядкувати людину своїм інтересам.

Відповідно
до закону №8584

**Передбачено
відповідальність
за знуцання:**

Моральне
або фізичне
насильство,
агресія

**Штраф
340 - 850 грн**

Дії з осо-
бливою
жорстокістю,
повторне
порушення

**Штраф
1700 -
3400 грн**

Прихо-
вування
вчителем
факту
цькування

**Штраф
850 -
1700 грн**

За вчинення правопо-
рушення неповнолітніми
віком до 16 років –
штраф сплачують
батьки

 **Центр
гендерних досліджень
та контролю**

посилання на відеоролики для 5-8 класів:

<https://www.youtube.com/watch?v=espwzDTLVkE&t=14s>

https://www.youtube.com/watch?v=9de_ose8pig

посилання на відеоролики для 9-11 класів:

https://www.youtube.com/watch?v=ztgXThOA_1c

https://www.youtube.com/watch?v=9Nh4_pYHnfA

<https://www.youtube.com/watch?v=Zfp7NCmU9zw>

Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти(відповідно до листа МОНУ від 29.01.2019 №1/11- 881

;Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування) від 18.12.2018 №2657-VIII)

1. В разі підтвердження факту вчинення булінгу (цькування), за результатами розслідування та висновків Комісії, створеної у закладі освіти з розгляду випадків булінгу, повідомляються уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та служби у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.
2. Виконується рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.
3. Надаються соціальні та психолого-педагогічні послуги здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу.
4. Визначаються відповідальні особи, причетні до булінгу (цькування) та оформляються відповідні подання про адміністративні стягнення, передбачені чинним законодавством, в судовому порядку.
5. Проводиться системна різномірівнева робота з подолання наслідків булінгу та профілактики його проявів в подальшому.

Додаткова інформація:

Як визначено в Законі – булінг (цькування) — це діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого. Крім того, внесені зміни до закону «Про освіту».

Зокрема, вводиться визначення терміну «булінг» як «моральне або фізичне насильство, агресія у будь-якій формі або будь-які інші дії, вчинені з метою викликати страх, тривогу, підпорядкувати особу своїм інтересам, що мають ознаки свідомого жорстокого ставлення» Прикметною ознакою булінгу є довготривале «відторгнення» дитини її соціальним оточенням Закон вносить зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, згідно з якими встановлюється відповідальність за булінг. Так, вчинення булінгу тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти (850 грн) до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (НМДГ) (1700 грн) або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин. Водночас за булінг, вчинений групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, законом встановлено штраф від ста (1700 грн) до двохсот НМДГ (3400 грн) або громадські роботи на строк від 40 до 60 годин. Булінг, вчинений дітьми від чотирнадцяти до шістнадцяти років, тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють. Його розмір, відповідно до ухваленого закону, становить від п'ятдесяти (850 грн) до ста НМДГ (1700 грн) або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.